کۆماری کوردستان وڵاتێکی گەشاوە و بەرهەمی خەباتی سەدان ساڵەی پێشمەرگە دەبێت

هەمیشە وڵاتانی دەوروبەر دوژمنایەتی بۆ نەتەوەی کوردو بەتایبەتی بۆ سەربەخۆیی کوردستان دەردەبڕن و دژایەتی بەخاوەن دەوڵەت بوونی کورد دەکەن، سەدان ساڵیشە بە چەندین جۆر ئاستەنگ بۆ ژیانمان دروست دەکەن، رۆژێك بە بیانووی ئەمنی، جارێکی دیکە بە بەهانەی کێشە و ناکۆکی، ئەوجارەیان بەوەی کورد ناتوانێت سەرکردایەتی وڵاتێکی تازە بکات، بەڵام دەنگی ریفراندۆم بۆ سەربەخۆیی، وەڵامێکە بۆ ئەو ستەمکارییانە و لە داهاتوودا بۆیان روون دەبێتەوە گەلی کورد و خەڵکی کوردستان، خاوەن هێزو توانای رادەبەرن تا وڵاتێکی سەربەخۆیان هەبێت و هەمووان بەیەکەوە لە ژێر چەتری ئاڵای کوردستان بەیەکەوە بژین، کوردستان وەك هەمیشە وڵاتێکی فرە نەتەوە و ئایین و بە جیاوازی بیرکردنەوە و راو بۆچوونی ئازاد دەبێت، لەم راپۆرتەدا دڵسۆزانی کوردستان راوبۆچوونی خۆیان لە بارەی ریفراندۆم و سەربەخۆیی دەربڕیوە.

ئێستا کاتێکی گونجاوە بۆ ریفراندۆم لە هەموو شارەکانی کوردستان

لارا زار ئەلقوش

«ئێستا کاتێکی گونجاوە بۆ ریفراندۆم لە هەموو شارەکانی کوردستان و بەتایبەت ناوچە کێشە لەسەرەکان کە پێویستە لەم بڕیارە پاشگەز نەبینەوە، راوبۆچوونی نێودەوڵەتی هەرچییەك بێت، بە پشتگیری، یان پشتگیری نەکردن، پێویستە کاری خۆمان بکەین و بەرەو پێشەوە هەنگاو بنێین، دوای دەرچوونی ئەنجامی ریفراندۆمیش، ئەو کاتە رێز لە بۆچوون و رای گەلی کورد دەگرن و ئەو کاتە ئێمەش بە مافی خۆمان دەگەین، چونکە ئەوە مافێکی هەموو نەتەوەیەکە بە مەرجێك کاریگەری لەسەر نەتەوەکانی دیکە نەبێت، بۆیە پێویستە لەسەرمان خۆمان لە ژێردەستەیی رزگار بکەین، کە سەدان و هەزاران بێتاوانی کورد قوربانی کراون و لە گەورە و بچووك و پیر و منداڵ خوێنیان بۆ کوردستان بەخشیوە، جگە لە ئاوارەیی و دەربەدەری و ئازار و بەندکردن و ئەنفال و کوشتن و بڕینمان، جگە لەوەش بەم دواییە ئەو نەهامەتییە داراییەی بەسەرمان سەپاوە، بۆیە مافی خۆمانە لەو دەرد و ناخۆشییانە خۆمان رزگار بکەین، ئەویش بە دەنگدانی بەڵێ بۆ سەربەخۆییە، کوردستان لە رۆژهەڵاتی ناوەڕاست، جوانترین نموونەی پێکەوەژیانی نێوان گشت نەتەوە و ئایینەکانە، بە جۆرێك کە خەڵکێکی رۆشنبیر و پێشکەوتوو لەو هەرێمەدا بەیەکەوە دەژین، بۆیە دەبێ ئەو دەرفەتە مێژووییە لە دەست نەدەین تا خەونی لە دێرینەمان بۆ سەربەخۆیی و ئازادی بەدی بکەین.»

کوردستان لە داهاتوودا وڵاتێکی پایەبەرز دەبێت

رەنجدەر ئەسکەندەر

«هیوادارم هەموو کوردێك بەرەو سندوقەکانی دەنگدان بچن و دەنگ بدەن بۆ سەربەخۆیی کوردستان، چونکە ئێمەی کورد لە هەموو لایەکەوە زوڵمان لێ کراوە، خاوەن سەدان هەزار شەهیدین و خاوەن سەرۆکی خۆمانین، من و خانەوادەکەم ئامادەین بە ١٠ پەنجە مۆر بکەین بۆ سەربەخۆیی کوردستان، چونکە هیچ شتێکمان کەمتر نییە لە وڵاتانی تر، بۆیە مافی خۆمانە بەو رۆژە بگەین کە سەدان ساڵە کاری بۆ دەکەین، خەباتی بێوچان، ماندووبوون و تێشکۆشەریمان بۆی بووە، دڵنیام کورستان دەبێتە وڵاتێکی پایەبەرز کە چەندین نەتەوە بە یەکەوە لەو سنوورە جوانەدا ژیانیان بەڕێ دەکەن و بەسەربەستی و سەرفرازی دەژین، پێویستیمان بە دەنگی بەڵێ بۆ ریفراندۆمە، تا بیکەینە لۆگۆیەك و بە چاوی دوژمنانیدا بدەین، کە ئێمەش مافی ژیان و وڵاتمان هەیە، تا بەو رۆژە بگەین، پێویستە هەموومان بزانین دەنگی بەڵێ بۆ کوردستانە، نەوەك بۆ حزب و کەسایەتی، بەڵکو بۆ خاك و نیشتمانی کوردستانە و دەبێت ناسنامەی خۆمان مسۆگەر بکەین و لە داهاتووشدا ئەو وڵاتە سەربەخۆ بێت. »

ریفراندۆم بۆ ئەوەیە ئەنفال و کیمیاباران دووبارە نەبێتەوە

هەڵبەست سالح شێروانی، دەڵێ :

«لەئێستادا هەنگاوەکان بۆ بەرەو دەوڵەتبوونی کوردستان خێراتر دەبن، لەگەڵ خێرابوونی هەنگاوەکان بۆ بەدەوڵەتکردنی کوردستان، ئەوانەی دژی پرسی سەربەخۆیین، کوێرانەتر کەوتوونەتە دژایەتیکردنی دەوڵەت و خەریکە کار دەگاتە دروستکردنی کەمپین، ئەوەش ئەوپەڕی خۆفرۆشی و خیانەتکردنە لە خوێن و قوربانیدانی گەلی کوردستان بۆ خەباتی نەپساوەیان لەمەڕ بەئامانج گەیشتی کوردستان وەك وڵاتێکی سەربەخۆ. سەیرە، خەڵکانێك پەیدابوون، زۆر بەفەخرەوە باس لە دژایەتیکردنی خۆیان دەکەن بۆ سەربەخۆیی کوردستان، بێ ئەوەی خەبات و خوێنی گەلی کوردیان بێتەوە پێش چاو، ئەوەش ئەگەر خۆفرۆشی و خیانەت نەبێت لە خاك و گەل و نیشتمان، ئەی چیترە؟! ریفراندۆم بۆ ئەوەیی ئەنفال و کیمیاباران دووبارە نەبێتەوە، دەبێت سەربەخۆیی کوردستان ئامانجی لەپێشینەی هەموو هێزێکی سیاسیی بێت، چونکە پرسێکە پەیوەندی بە ململانێی سیاسی و حزبایەتییەوە نییە و ناشبێت. سەربەخۆیی کوردستان، تاکە فاکتەری سەرەکی و بەهیزە، بۆ ئەوەی وەك گەلی کوردی مەزلووم لەژێردەستەیی رزگارمان ببیت و خاوەن کیانیکی کوردی بین، کە بە ئازادی بژین، چونکە خەباتی لەمێژینەمان بۆ ئازادی و سەربەخۆیی کوردستان بووە و ئیستاش کاروانی خەبات لەو پیناوەدا بەردەوامە، ناوەستین تا بۆ بەدەستهینانی سەردەکەوین.»

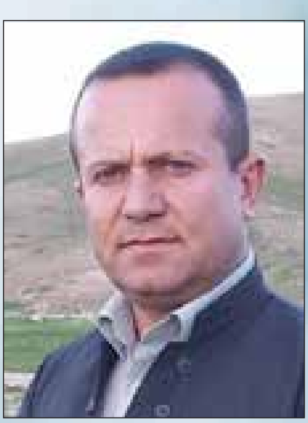

گەلێکی ستەم لێ کراوین و لەژێر دەستی چەندین حکومەتی زاڵمداین

ئەحمەد ساڵح ئیسماعیل

«ریفراندۆم مافێکی رەوای هەموو گەلانە، گەلی کوردیش شایستەترین گەلە کە داوای ریفراندۆم بکات، بۆ ئەوەی لە دوا رۆژدا ببێت بە وڵاتێکی سەربەخۆ و ئازاد. ئێمە گەلێکین ساڵەهای ساڵە لە ژێر دەستی حکومەتێکی زاڵم زۆردار بووین و بەردەوام ستەم لێ کراو بووین، ئە نفال کراوین، زیندەبەچاڵ کراوین، بێ جێ و رێ کراوین، تەنانەت برسی کراوین.

بۆ ئەوەی ئەو ناعەدالەتی و نادادپەروەری و زوڵم لێکردنە دووبارە نەبێتەوە، دەبێ هەوڵبدەین کە بگەین بە مافی خۆمان، ئەویش تەنیا بەوە دەبێت کە خاوەن وڵاتێکی سەربەخۆ و ئازاد بین، خاوەن نشونما و ناسنامەی خۆمان بین، تا هەموو وڵاتانی جیهان بزانێت کورد چەند قوربانی داوە و وەك هەر نەتەوەیەکی دیکە مافی وڵات و ژیانی هەیە.

ریفراندۆم و سەربەخۆیی بۆ ئەوەی خەباتی سەدان ساڵەی میللەتەکەمان بەهەدەر نەچێت

زلێخا حوسێن عەبدوڵا:

بۆ ئەوەی ئەنفال و کیمیاباران دووبارە نەبێتەوە، ئازادی و حوکمڕانی خۆماڵی ئێستامان بەردەوامی هەبێت، بەڵێ بۆ ریفراندۆمی سەربەخۆیی کوردستان، بۆ ئەوەی خەباتی سەدان ساڵەی میللەتەکەمان بەهەدەر نەچێت و رۆحی بەرزەفڕی شەهیدانمان ئاسوودە بێت، بەڵێ بۆ ریفراندۆمی سەربەخۆیی کوردستان، کاتێك سەربەخۆ دەبین، هیوا و ئاواتی سەدان ساڵەمان بەدی دێت و دەبین بە یەکێك لە وڵاتانی جیهان، کە شانازی بە گەل و نەتەوە و ژیانی خۆمانەوە بکەین، کورد وەك هەر نەتەوەیەکی دیکە پێویستی بە وڵاتێکی گەورەیە کە ژمارەمان دە ئەوەندەی هەندێ وڵاتانی جیهانە، کەوایە بۆ وڵاتمان نەبێت، خاوەن هەموو شتێکن کە دەکرێت ببین بە وڵاتێکی سەربەخۆ، شەهیدمان داوە، هێزی پێشمەرگەمان هەیە، خاك و نەتەوەی خۆمانە، خەڵکێکی زیرەك و کارامە، ئافرەتان و پیاوانی لێهاتوو، زانا و دانا، قوتابی و بچووك و گەورە.»

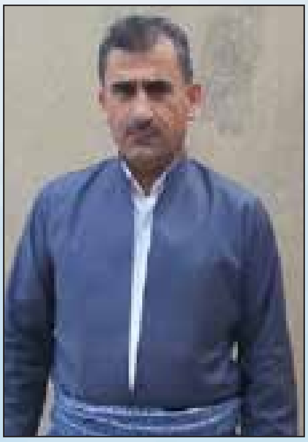

سەربەخۆیی واتە دەرچوون لەژێر زەبری داگیرکەران و دوژمنان

سیامەند تاهیر سابیر

«مافی خۆمانە بە ئاواتی خەبات و تێکۆشانمان بگەین، ئێمە رۆژانێك خوێنمان رشتووە، تا بەو رۆژە بگەین، پێویستیمان بە دەنگی بەڵێ هەیە، شایەنی وڵاتی خۆمانین، تا لە ژێر زەبری داگیرکەران و دوژمنان دەرچین و ببینە خاوەن کیان و نیشتمانی خۆمان، ئەو کاتە بە یەکەوە و بە خۆشی و شادی لەژێر چەتری ئاڵای کوردستان رۆژانەی ژیانمان دەکەینەوە و باوەڕ و ئینتیماشمان بۆ کورد و کوردستانمان زیاتر دەبێ، ئەو کاتە دوژمن ناتوانێت زەفەرمان پێببات و لە سنووری وڵاتی خۆمان دەژین، لێرەوە داوا لە خەڵك دەکەم پشتیوانی ئەو پرۆسە بکەن و تا بە خەون و ئاواتی لەمێژینەمان بگەین، هەرچەند کە کەشێکی ناخۆشە و تێی کەوتووین، لە هەموو لایەك کێشە و گرفت هەیە، بەڵام ئەوە مانای ئەوە نییە کە دژایەتیمان بۆ ویستی گەل و کەس و کاری شەهیدان رابگەینین.»

ئافرەتان پشتیوانی سەربەخۆیی کوردستان دەکەن

دوای پتر لە سەدەیەك خەبات و قوربانیدان بۆ رزگاری لە زوڵم و ستەمی داگیرکاری و دابڕانی خاکی کوردان، پاش هەزاران کاولکاری و دەیان کوشتنی بە کۆمەڵ و سەدان هەزار شەهیدی بزاڤی رزگاریخوازی، خەڵکی باشووری کوردستان لە کەشێکی ئازاد و چارەنووسسازدا دەچنە سەر سندوقەکانی دەنگدان بۆ ئەوەی ببن بە خاوەن دەوڵەت و شوناسی خۆیان لە بندەستی و کۆیلایەتی و ستەمدیدەیی بۆ سەربەستی و سەرفرازی بگۆڕن، ئافرەتانی کوردستانیش بە ئایین و نەتەوەی جیاوازەوە، وەك مێژووی درەوشاوەی رابردوویان، جارێکی دی شان بە شانی پیاوان لە گشتپرسییەکدا بەشداری دەکەن، کە سەروەریی خۆیان و وڵاتیان مسۆگەر دەکات. لێرەدا چەند ئافرەتی نیشتمانپەروەری کوردستان راوبۆچوونی خۆیان لە بارەی ریفراندۆمی سەربەخۆیی دەخەنەڕوو.

گوڵان: کۆمەڵایەتی

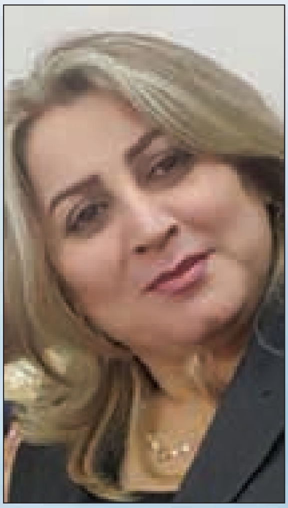

چیمەن تەقیەددین ئەندامی مەکتەبی پەیوەندییەکان:

ناکرێ هەتا هەتایە هەر لەبەر خاتری داگیرکەرانی کوردستان ریفراندۆم دوابخەین

دوای رووبەڕووبوونەوەی قارەمانانەی هێزی پێشمەرگەی کوردستان لەگەڵ تیرۆریستانی داعش زۆربەی ناوچە دابڕاوەکانی دەرەوەی هەرێم کوردستان لە لایەن هێزی پێشمەرگەی کوردستانەوە رزگار کران و پارێزران، کە ئەوە کێشەیەکی گەورەی خاك بووە لە نێوان کوردستان و بەغدا، کە سوپای عێراقی لە دەستی داو پێشمەرگە بەدەستی هێنایەوە و لە داعشییەکان رزگاری کرد.

ریفراندۆمی کوردستان بۆ سەربەخۆیی، ئەو پرسەیە کە یار و نەیارانی کوردی بە خۆیەوە سەرقاڵ کردووە. ئەوە گەورەترین پرسی چارەنووسسازە بۆ کورد، چونکە بە رێگەیەکی دیموکراسی و ئاشتییانە، بڕیار لە سەر چارەنووسی نەتەوەییمان دەدەین. بڕیاری ئەنجامدانی ریفراندۆمیش لە لایەن سەرکردایەتی کوردەوە بڕیارێکی گرنگ و بوێرانە و هوشیارانە بوو، بەڵام ئەو دەنگە نارازییانە کە دەڵێن ئێستا کاتی نییە، با پێمان بڵێن ئەی کەی کاتیەتی؟ ئەم پرسیارەش سەرۆك مسعود بارزانی ئاراستەی ئەو دەنگە نارازییەی کردووە و لە ئاستی نێودەوڵەتیش

شنۆ ئەمین مەنسوور ئەندامی سکرتاریەتی یەکێتی ئافرەتانی کوردستان:

ئەرکی سەرشانی تاک بە تاکی کوردە لە ریفراندۆمی سەربەخۆیی بەشداری بکەن

ریفراندۆمی سەربەخۆیی گرنگترین رێگەی چارەنووسسازەو لە پرۆسەی ئەنجامدانی ئەم شێوازەی گشتپرسی، هاووڵاتیانی هەرێم، یان جوگرافیایەك بڕیار لەسەر ئەوە دەدەن کە ئایا ببنە خاوەن دەوڵەتێکی سەربەخۆ، یان وەکو بەشێکی دانەبڕاو لەگەڵ دەوڵەتی ناوەند بمێننەوە.

هەموو جارێ بەدەستهێنانی دەنگی زۆرینەی (بەڵێ) لە ریفراندۆمێکدا راستەوخۆ دوای ئاشکراکردنی دەرئەنجامەکان نابێتە هۆی راگەیاندنی سەربەخۆیی و بەدەوڵەتبوون، چونکە پرۆسەی

سروە عوبدوڵا بەرپرسی ئەنجوومەنی یەکێتی ئافرەتانی کوردستان لە پارێزگای کەرکوك:

دەبێت هاندەری میللەتی خۆمان بین بۆ ئەوەی ئەم دەرفەتە مێژووییە لەدەست نەدەین

هەموو مرۆڤێك لە سەر رووی زەوی مافی خۆیەتی بڕیار لەسەر ئایندەی خۆی بدات، میللەتی کوردیش بە درێژایی مێژووی خۆی، خەباتی لە پێناو ئازادی و دیموکراسی و سەربەرستی کردووە و قوربانییەکی زۆریشی لە پێناو شۆڕشەکانیدا داوە بۆ ئەوەی لە ژێردەستی و زوڵم و زۆری داگیرکەران رزگاری ببێت. ئێستا کە بەرەو ریفراندۆم دەچین بۆ ئەوەی چارەنووسمان دیاری بکەین، ئەوا کەرکوکییەکانیش وەك هەموو شارەکانی کوردستان بە گەرمی پێشوازی لێ دەکەن.

رۆژی ٩/٢٥ رۆژێکی مێژوویی و نیشتمانییە و هەر جۆرە کەمتەرخەمییەك بەرامبەر ئەو هەنگاوە پیرۆزە، مێژوو لێی خۆش نابێت. ئێمەی کورد بەگشتی و ئافرەتانی نیشتمانپەروەر بەتایبەتی دەبێت هاندەری میللەتی خۆمان بین بۆ ئەوەی ئەم دەرفەتە زێڕینە مێژووییە لەدەست

زۆر بە وردی باسی ئەو مافە رەوایەی کوردی کردووە. بۆیە ریفراندۆم هەنگاوێکی زۆر گرنگ و چارەنووسسازە و دەبێتە قۆناغێکی نوێ لە مێژووی گەلی کورد کە دوای خەباتێکی دووروودرێژ و سەدان هەزار قوربانی، بتوانێت بە شێوەیەکی ئاشتییانە لە مافی رەوای خۆی و سەربەخۆیی نزیك ببێتەوە. بەڵام هەر چی لە کاتی ریفراندۆم نزیکتر دەبینەوە، نەیارانی کورد زیاتر دەنگۆ بڵاو دەکەنەوە، یان بە هەڕەشە هیستری و دڵەڕاوکێ دروست دەکەن و بە هەموو شێوازێك دەیانەوێت خەڵکی کوردستان لەم پرسە چارەنووسسازە بێبەش بکەن.

لەسەر ئاستی ناوخۆی هەرێمی کوردستان هەموو لێدوانەکان کە دژ بە پرۆسەی ریفراندۆم دەچڕدرێت، لەیەك دەچن و هاوئاوازن، چونکە هەموویان دەڵێن لەگەڵ سەربەخۆیی کوردستانداین، بەڵام بیانوویان ئەوەیە کە ئایندەی هەرێم نادیارە و ئێستا کاتی ریفراندۆم نییە. ئەگەر وابێت هەتا هەتایە هەر لە بەر راگرتنی خاتری داگیرکەرانی کوردستان دەبێت ئەو پرسە چارەنووسسازەمان جێبەجێ نەکەین.

ئەوانەی رەخنە لە کاتی پرۆژەی ریفراندۆم دەگرن، یان دەڵێن ئەمە پرۆژەی حزبێکە و ئیدارەکان نەبوونەتەوە بەیەك و گرفتی ئابووری هەیە، بێ ئەندازە رەخنەکانیان دواکەوتووانەیە، بۆیە دەبێت بپرسین ئەگەر پرۆژەیەك لە بەرژەوەندیی نەتەوەیی خەڵکی کوردستان بێت، ئایا نابێ حزب پشتیوانی بێت؟ بۆچی بڤەیە ئەحزابی سەرەکی و کەسایەتی سیاسی و خاوەن پێگەی نێودەوڵەتی لە پشتی بن؟ بۆیە بە ورد بوونەوە لە وەها بۆچون و لێدوانێك دەبێت بە وریاییەوە لە ماهیەت و بنەماو باگراوندی لێدوان و بۆچوونەکان بگەین و بابەتیانە وەلام بدرێنەوە نەهێلدرێت و دەرفەت نەدرێت تاکە کوردێکیش بە زانین و یاخود نەزانی و نەشارەزایی بکەوێتە ئەو بەرەی کە هەموان تەنها لە نەیارانی کوردی چاوەڕێی دەکەن . ■

دیالۆگ و لێکتێگەیشتنی دوای ریفراندۆم قوناخێکی یەکجار گرنگە و وا پێویست دەکات نوێنەرانی خەڵك و سیاسەتوانان زۆر ژیرانە هەنگاوە یاسایی و نێودەوڵەتییەکانیان هەڵبگرن، هەروەك لە سەرەتای دیباجەی نەتەوە یەکگرتووەکانیش هاتووە هیچ رێگرییەك نییە لە پراکتیزەکردنی ئەو مافە و هیچ گرفتێکی یاسایی و نێودەوڵەتیش دروست نابێت. واتە پرەنسیپی مافی چارەنووس لەلایەن نەتەوە یەکگرتووەکانەوە دانی پێدا نراوە. بۆیە گرنگە لەوە تێبگەین کە پرۆسەی ریفراندۆمی کوردستانیش رەهەندێکی نێودەوڵەتی هەیەو سەرەڕای رێگرییە ناوچەیی و هەرێمییەکان دەتوانرێت دەزگاکانی نێونەتەوەیی یاسایی و رێکخراوە نێودەوڵەتییەکان هاوکارمان بن بۆ قوناغی دوای ریفراندۆم و ئەرکی سەرشانی تاك بە تاکی کوردیشە لە بڕیارە چارەنووسسازەدا واتە لە ریفراندۆمی ٢٠١٧/٩/٢٥ کە ریفراندۆمی سەربەخۆییە بەشداری بکەن و بە بەڵێ دەنگ بۆ رزگاری یەکجارەکیمان بدەین. ■

نەدەین. ریفراندۆم باشترین رێگای دیموکراسییە بۆ مافی چارەی خۆنووسین، کوردستانیش وەك گشت وڵاتانی جیهان مافی خۆیەتی ببێتە خاوەن وڵاتێکی سەربەخۆ، چونکە کوردستان قوربانی زۆری داوە و ستەمکاری زۆری بەرامبەر کراوە، لەگەڵ ئەوەشدا وڵاتێکە کە تێیدا مافی هەموو تاکێکی هاونیشتمان (بەکورد و عەرەب و کلدوئاشوری و سەرجەم ئایین و ئایینزا و نەتەوەکانی بە یەکسانی و بەبێ جیاوازی پارێزراوە، بەتایبەتی پرسی ئافرەت کە پێشکەوتنێکی باشی بەخۆیەوە بینیوە و ئافرەتان رۆڵێکی کارایان هەبووە لە بەڕێوەبردنی دامودەزگاکانی حکومەتی کوردستان و بەشدارییەکی بەرچاویان هەبووە لە پێشکەوتنی هەرێمی کوردستان، ئێستاش ئافرەتان بڕیاریان داوە کە لە رۆژی ٩/٢٥ شان بەشانی تەواوی خەڵکی کوردستان بەتایبەتی برا پێشمەرگەکانمان کە ئەم سەربەستی و ئازادییە لە سایەی ئەوان هاتووەتەدی، بەشداری ریفراندۆم بکەین. نابێت وەك کورد ئەوانەی گیانی خۆیان کردە قەڵغانێك بۆ پاراستنی کوردستان و لە پیلانی نەیار و هێرشی تیرۆریستانی دڕندەی داعش رزگاریان کردین و خوێنی خۆیان بۆ ئەو سەروەرییە بەخشی، فەرامۆش بکەین. با نەیارانی ئەو مافە رەوایەمان باش بزانن کە بە سەربەخۆیی کوردستان ناوچەکە ئارام و سەقامگیر دەبێت، ئەم ریفراندۆمەش دوایین دەرفەتە بۆ میللەتی کورد بۆ کۆتایی هێنانبە ستەمی داگیرکەران. بۆیە پێویستە بە دەنگێ (بەڵێ) ژیانێکی نوێ و پڕسەروەریی بۆ خۆمان مسۆگەر بکەین. ■